

7.1.1. Стъпки при Съставяне на Финансов Отчет

1. Общи Условия (Въведение)

Финансовите отчети са структурирано представяне на финансовото състояние и финансовите резултати на едно предприятие. Целта на финансовите отчети е да се предостави информация за финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци на дадено предприятие, която е необходима за широк кръг от потребители при вземането на икономически решения. Финансовите отчети показват също така и резултатите от стопанисването на ресурсите, които са поверени на ръководството на предприятието. За да се постигне тази цел, във финансовите отчети се предоставя информация за предприятието относно:

- (а) активи;
- (б) пасиви;
- (в) собствен капитал;
- (г) приходи и разходи, включително печалби и загуби; и
- (д) други промени в собствения капитал; и
- (е) парични потоци.

Тази информация заедно с информацията в пояснителните приложения към финансовите отчети помага на потребителите да предвидят бъдещите парични потоци на предприятието и по-специално тяхното разположение във времето и им дава сигурност.

Потребители на финансовите отчети:

- инвеститори;
- наети лица;
- заемодатели;
- доставчици и други кредитори;
- клиенти;
- правителства и техните агенции;
- обществеността.

Отговорност за изготвянето на финансовите отчети - ръководството на предприятието носи главната отговорност за изготвянето и представянето на финансовите отчети на предприятието.

Пълният комплект на финансовите отчети включва следните компоненти:

- (а) баланс;
- (б) отчет за приходите и разходите;
- (в) отчет за промените в собствения капитал;
- (г) отчет за паричните потоци; и
- (д) пояснителни приложения, представляващи обобщение на по-важните счетоводни политики и други пояснителни бележки.

Елементи на финансовите отчети:

- активи – ресурс, контролиран от предприятието в резултат от минали събития и от който се очаква поток от бъдещи икономически изгоди за предприятието.
- пасиви – сегашно задължение на предприятието, произтичащо от минали събития, уреждането на което се очаква да породи изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически изгоди. (задълженията биват: законови – произтичат от договор, закон; и конструктивни – произтичат от досегашната практика и политика на предприятието)
- собствен капитал – остатъчният дял в активите на предприятието след приспадане на всички негови пасиви.
- разход – намаляване на икономическите изгоди през отчетния период под формата на изтичане или намаляване на активи, или понасяне на пасиви, което води до намаляване на собствения капитал, различно от това, което е свързано с разпределение към участниците в собствения капитал. (еквивалентна дефиниция с тази за загуба)
- приход – нарастването на икономическите изгоди през счетоводния период под формата на входящи потоци (от активи) или увеличение на активи или намаление на пасиви, което води до увеличение на собствения капитал, различно от увеличението, свързано с вноски от собствениците. (еквивалентна дефиниция с тази за печалба). Приход се отчита в ОНР, когато той е: заработен и реализиран (свързва се с обръщането на печалби в парични средства).

Признаване елементите на финансовите отчети:

Статия, която отговаря на дефиницията на елемент, следва да бъде призната, ако:

- е вероятно предприятието да получи в бъдеще икономически ползи, свързани с актива; и
- статията има цена на придобиване или стойност, която може да бъде оценена надеждно.

Основни предположения:

- Честно представяне - финансовите отчети трябва да представят честно финансовото състояние, финансовите резултати от дейността и паричните потоци на дадено предприятие.

- Текущо начисляване - предприятието трябва да изготвя финансовите си отчети, с изключение на отчетите, свързани с паричните потоци, на базата на принципа на начисляването. Когато се използва принципа на начисляването, статиите се признават като активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи (елементите на финансовите отчети), когато те отговарят на дефинициите и критериите за признаване на тези елементи.

- Действащо предприятие - при изготвяне на финансовите отчети ръководството трябва да направи оценка на способността на предприятието да продължи дейността си като действащо предприятие. Предприятието изготвя финансови отчети на база действащо предприятие, освен ако ръководството или възнамерява да ликвидира предприятието, или няма реалистична алтернатива освен да направи това.

- Последователност на представянето - представянето и класификацията на статиите във финансовите отчети трябва да се запазят и през следващите периоди.

- Същественост и обобщаване - всяка съществена група от сходни статии трябва да се представи отделно във финансовите отчети. Статии с несходен характер или функция трябва да се представят отделно, освен ако са несъществени.

- Компенсиране - активи и пасиви не трябва да се компенсират.

Качествени характеристики на финансовите отчети:

- разбираемост – информацията да бъде лесно разбираема за потребители, имащи приемливи познания за бизнеса и стопанските дейности и за счетоводното отчитане, както и желанието да получат информацията с необходимата прилежност;

- уместност – информацията, притежава качеството уместното, когато влияе на стопанските решения на потребителите, като им помага да оценят минали, настоящи и бъдещи събития или като потвърждава или коригира оценките за тях в миналото;

- същественост – информацията е съществена, ако нейното пропускане или подвеждащо представяне би повлияло на стопанските решения на потребителите, взети въз основа на финансовите отчети;

- надеждност – информацията притежава качеството надеждност, когато не съдържа съществени грешки и предубеденост и потребителите могат да разчитат на нея да представя вярно това, което претендира, че представя, или което може разумно да се очаква, че представя;

- достоверно представяне – информацията е представена в съответствие с действителните отношения и състояние в резултат на сделките и стопанските факти;

- предимство на съдържанието пред формата – сделките и стопанските факти следва да се представят съобразно действителното им икономическо съдържание, а според правната им форма;

- неутралност – чрез подбора и представянето на информация не бива да се оказва влияние върху вземането на определено решение;

- предпазливост – активите не трябва да бъдат надценени, нито пасивите подценени;

- пълнота (завършеност) – в количествен и съдържателен аспект, представената информация следва да има завършен вид;

- сравнимост – информацията трябва да е сравнима във времето и при сравняването на финансовите отчети на различни предприятия.

2. Съставяне на План за Действие за Годишно Счетоводно Приключване

Финансовите отчети трябва да се изготвят и представят поне веднъж годишно. След като е приключила финансовата година (за България това е 31.12) и са осчетоводени всички документи се преминава към Годишно Счетоводно Приключване и изготвяне на Годишния Финансов Отчет.

Изготвянето на Годишния Финансов Отчет е изключително важен, продължителен процес, затова се изисква изготвяне на План за действие за годишно счетоводно приключване, който трябва да включва поне:

1. Повторен преглед на документи;
2. Съгласуване с ръководството;
3. Преглед и анализ на оборотна ведомост;
4. Съставяне на данъчна декларация;
5. Съставяне на финансови отчети;
6. Съставяне на Годишен отчет за дейността за НСИ.
7. Други – в зависимост от дейността и спецификата на предприятието.

Планът за действие трябва да съдържа последователността на стъпките, сроковете и отговорниците за тяхното изпълнение. Годишният Финансов Отчет, ако не подлежи на независим финансов одит, трябва да е готов за подаване в институцията най-късно две седмици преди изтичане на крайния срок (31 март на следващата година). Когато ГФО ще се одитира, сроковете за изготвянето му, приемане от ръководството и предоставяне за одит се съгласуват от ръководството и одитора.

Годишната данъчна декларация се изготвя в срок до 31 март на следващата година и се подава заедно със Годишния Отчет за дейността за НСИ в НАП.

В срок до 30 юни следващата година предприятието публикуват годишния си финансов отчет и консолидирания си финансов отчет, годишния доклад за дейността и годишния си консолидиран доклад за дейността, приети от общото събрание на съдружниците/акционерите в:

1. търговците по смисъла на Търговския закон - чрез заявяване и представяне за обявяването им в Търговския регистър;
2. юридическите лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на общественополезна дейност - чрез заявяване за вписване и предоставянето им в Централния регистър при Министерството на правосъдието при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел;
3. останалите предприятия - чрез икономическо издание или чрез Интернет.

3. Повторен Преглед на Документи и Осчетоводяване

Първата стъпка от изготвянето на Годишни Финансови Отчети е да се направи обстоен преглед на всички налични документи на предприятието за съответния период и да се провери дали са осчетоводени. В практиката често документите пристигат със закъснение и има риск да бъде пропуснато осчетоводяването на някой от тях. За тези цели в счетоводството е въведена практиката документите да се групират по папки и месеци, така че много лесно те да бъдат прегледани и проверявани дали са осчетоводени или не. Пример за папки: Приходи на каса, Разходи на каса, Разплащателна сметка в лева, Приход, Разходи, Заплати, ДДС и т.н. Ако счетоводството на предприятието е организирано по този начин е необходимо да се направи преглед на всяка папка и да се провери дали всеки един документ в нея е осчетоводен.

4. Съгласуване с Ръководството

Счетоводството отразява стопанските операции на едно предприятие. Неговата основна цел е да бъдат изготвени финансовите отчети, които да представят честно финансовото състояние, финансовите резултати от дейността и паричните потоци на дадено предприятие. Честното представяне изисква достоверно представяне на ефектите от операциите, други събития и условия. Под честно се има предвид отчетите да не съдържат съществени пропуски (пропуските и неточното представяне на позиции са съществени, ако те биха могли, по отделно или заедно, да повлияят на икономическите решения на потребителите, взети въз основа на финансовите отчети). Отговорност за изготвянето на отчетите се носи от ръководството. В този ред на мисли преди да се изготвят финансовите отчети е необходимо съставителят да съгласува с ръководството има ли важни събития, за които не са предоставени документи и счетоводството не е уведомено, но които могат да окажат съществено влияние върху финансовото състояние, финансовите резултати от дейността и паричните потоци на предприятието.

Основни теми за съгласуване с ръководството са:

- суми, с които се преобразува финансовия резултат за данъчни цели;
- липсващи документи за текущия период, които е необходимо да се набавят;
- има ли важни събития, след края на текущия период, които ще трябва да се оповестят в Годишния Финансов Отчет;
- има ли важни събития през текущия период, за които няма документи;
- налице ли е промяна в предназначението на активите – дълготрайни активи, които ръководството е решило да продава, или имоти, които са ползвани за дейността на предприятието, но вече ще бъдат използвани по-скоро с инвестиционни цели (отдаване под наем) и други подобни.
- налице ли са промени във вземанията и задълженията на предприятието. Ръководството смята ли, че някои от вземанията са несъбираеми, има ли налични договорки с клиенти за отлагане на плащанията или нещо друго; има ли промяна в условията по кредити, заеми и задължения към контрагенти.
- ръководството смята ли, че има условия за преценка или обезценка на активи.
- има ли заведени дела срещу или от предприятието, за които счетоводството не е уведомено.
- ръководството е необходимо да подаде информация за свързани лица;
- и други (в счетоводните стандарти са описани всички важни стопански събития, които оказват влияние и трябва да бъдат отразени във финансовите отчети. Счетоводителят трябва обстойно да прецени всички възможни такива събития, които е вероятно да са се случили, които трябва да обсъди с ръководството и да отрази във финансовите отчети).
- изготвяне на доклад за дейността - ако предприятието подлежи на задължителен финансов одит съгласно ЗС, то съставя и годишен доклад за дейността.
- изготвяне на консолидиран финансов отчет - консолидираният финансов отчет се изготвя, само ако предприятието отговаря на критериите за задължителна консолидация съгласно чл. 37 от Закона за счетоводството. (Предприятията, които изготвят и представят консолидирани финансови отчети, съставят и годишен консолидиран доклад за дейността.)

5. Преглед и Анализ на Оборотна Ведомост Преди Приключване

След като са осчетоводени всички документи, обсъдени са с Ръководството на предприятието всички гореописани възможни събития и преди да се направят приключвателните операции се прави преглед на Аналитичната Оборотна ведомост.

Проверяват се салдата и оборотите на всички синтетични и аналитични сметки, проверява за се некоректно разнесени по аналитичности суми и некоректни салда.

Проверява се последния сумарен ред за равенства между начални дебитни и кредитни, крайни дебитни и кредитни салда и дебитни и кредитни обороти.

Проверяват се сметките отчитащи Собствен капитал, коректни ли са салдата и оборотите по тях, ако има промени, дали са отразени.

Преглеждат се всички сметки, отчитащи Приходи и Разходи за Бъдещи периоди, ако има разходи, които се отнасят за текущата година се признават като текущи по съответните приходни и разходни сметки. Често това са предплатени абонаменти, предплатени наеми, застраховки и други подобни.

Ако фирмата е регистрирана по ЗДДС, проверяват се сметките, отчитащи Разчетите по ЗДДС – приключени ли са Начислен ДДС по продажби и ДДС по покупки и отговарят ли салдата по ДДС за възстановяване и ДДС за внасяне на подадените последни Декларации по ЗДДС.

Проверява се дали коректно са разнесени амортизационните отчисления по съответните синтетични и аналитични сметки съгласно амортизационния план.

Проверява се сметка Разходи за придобиване на Дълготрайни активи, ако има активи, в процес на придобиване, коректно ли са отразени в него всички разходи, може ли да се заведе като самостоятелен актив или все още не е готов.

Проверяват се сметките, отчитащи Материални Запаси, сравняват се с Инвентарните описи и ако има липси и/или излишъци се осчетоводяват.

Проверяват се сметките отчитащи разчети с Доставчици и Клиенти. Коректно ли са отнесени всички разчети по аналитичностите, проверяват се за некоректни и неясни салда. Ако има разчети за отписване се отписват, ако има разлики с изпратени до контрагенти писма за потвърждения се уточняват разликите.

Прави се преценка на всички Валутни сметки по курс на БНБ към 31 Декември на приключваната година.

Прави се проверка на Разплащателните сметки – Салдата по счетоводните сметки, трябва да са равни на крайните салда от последните банкови извлечения.

Прави се проверка на Наличните парични средства – Салдата по счетоводните сметки, отчитащи Каса, трябва да са равни на салдата по Касовите книги.

Проверяват се сметките, отчитащи Приходи, разнесени ли са коректно, ако имат аналитичности – проверка на аналитичностите за неразнесени или грешно разнесени суми.

Ако софтуера позволява се разпечатват справки, удостоверяващи, че всички налични документи са осчетоводени. По папки, по периоди или други (Опис на Папка)

Ако софтуера го позволява се правят всички възможни контроли – Тест на Аналитичност, Тест на Контрировки, Тест на Сметкоплана, Тест на Дневници по ЗДДС, Тест за Дублирани документи.

Синтетичната и Аналитичната ведомост се разпечатват в един екземпляр, и се надписват „Оборотна ведомост преди приключване” и се подписват от съставителя ѝ.

Ако софтуера позволява може да се направи архив на счетоводната база преди да са направени приключвателните операции.

6. Приключвателни Операции

Приключвателните операции се правят към 31 Декември на текущата година, след като са осчетоводени всички документи и са проверени сметките.

Първо се приключват Разходите по икономически елементи, като се разпределят по Разходи по дейности или по Приходи от дейности съгласно съгласуваната Индивидуална Счетоводна Политика. Всяка аналитичност от разходите се приключва към дейността или прихода, за който се отнася. За най-коректно изчисление на резултата от дадена дейност, ако има разходи, които не могат да се отнесат еднозначно към дадена дейност се определя метод, по който се разпределя. Най-често се разпределят пропорционално на приходите от дейността, може да се разпредели пропорционално на служителите, на заетата площ и т.н. Например: Ако една книжарница извършва освен дейност по продажба на канцеларски материали и набиране, предпечат и печат на материали, разхода за електроенергия може да се разпредели пропорционално на база на получените приходи от двете дейности.

Приключват се Разходите дейността (Административни Разходи и Разходи за Продажби) съгласно съгласуваната Индивидуална Счетоводна Политика.

Приключват сметките отчитащи Приходите от Продажби. Сметките от гр.70, с изключение на сметка 705 Приходи от финансираня, отчитат продажбите на стоки, услуги и други, по кредита на тези сметки се отчитат получените приходи, а по дебита – направените разходи и себестойността на продадените материални запаси или активи. В зави-

симост от резултата от продажбата, преди да се приключат сметките могат да имат дебитно или кредитно салдо. Дебитното салдо означава, че във връзка с тази продажба разходите са повече от получените приходи и разликата трябва да се отнесе като загуба. Кредитното салдо означава, че приходите от продажбата превишават направените разходи и резултата от продажбата трябва да се отнесе като печалба.

Последни се приключват сметките отчитащи Финансови Приходи и Разходи. Натрупаните финансови разходи се приключват, като се дебитираща сметка 123 Печалби и Загуби от текущата година и се кредитират сметките от гр.62 Финансови разходи, а генерираните финансови приходи се приключват като се дебитираща, срещу кредитиране на сметка 123 Печалби и Загуби от текущата година.

След като са направени приключвателните операции, по сметка 123 Печалби и Загуби от текущата година се формира счетоводния финансов резултат за текущата година. Дебитното крайно салдо показва отрицателен финансов резултат – Загуба, а Кредитното крайно салдо означава положителен финансов резултат – Печалба.

Счетоводната справка с приключвателните операции се разпечатва и се подписва от съставителя ѝ.

Виж 2. Осчетоводяване на Годишно Счетоводно Приключване

7. Оборотна Ведомост след Приключване

След като са направени всички приключвателни операции се разпечатва една Аналитична Оборотна ведомост, която се проверява за неприключени синтетични или аналитични сметки и за грешно разнесени суми по аналитичности. / Виж. „Оборотна ведомост” за всички проверки и контроли/. Разходните и Приходни сметки трябва да бъдат с нулеви крайни салда. Когато всичко е проверено и е вярно се разпечатва по един екземпляр от Синтетичната и Аналитичната ведомост, счетоводителя ги подписва и ги запазва за архив, като надписва „Оборотна ведомост след Приключване и преди Данък”.

8. Съставяне на Финансовите Отчети

Съставяне на ОПР и Годишна Данъчна Декларация

Отчет за Приходите и Разходите представя размера на приходите и разходите за определен период от време и формираната печалба или загуба.

От данните в оборотната ведомост преди приключване се изготвя Отчет за приходи и разходи в лева, за да се определи Счетоводната Печалба или Загуба. Отчетът за Приходите и Разходите се попълва до определяне на Общо приходи, Общо разходи и Печалба или Загуба от обичайната дейност, Извънредни Приходи и Разходи и формиране на Счетоводна Печалба или Счетоводна Загуба.

Важно: Счетоводната Печалба или Загуба в ОПР, трябва да съвпада с полученото кредитно салдо или дебитно по сметка 123 Печалби и Загуби от текущата година. В примера счетоводната печалба е 267 160,67 и съвпада с крайното кредитно салдо на сметка 123 Печалби и Загуби от текущата година.

След като е получен Счетоводния финансов резултат се преминава към попълване на Годишната Данъчна Декларация за определяне на Данъчната Печалба/Загуба и ако е Печалба, на дължимия корпоративен данък.

В Годишната Данъчна Декларация се вписват Общо Приходи - 602 675,97лв. и Общо разходи – 335 515,30лв. от Отчета за Приходи и Разходи, както и получения счетоводен финансов резултат – 267 160,67.

Ако софтуера позволява могат да се разпечатат всички счетоводни статии, с които се преобразува финансовия резултат.

В Годишната Данъчна Декларация се вписват всички суми, с които се увеличава и намалява счетоводния финансов резултат, както и сумите на приходи и разходи, които не участват при формиране на счетоводния финансов резултат за данъчно преобразуване, за да се формира Данъчна Печалба/Загуба.

Счетоводният финансов резултат се преобразува за данъчни цели съгласно Закона за Корпоративното Подоходно Облагане.

Ако в дружеството има възникнали Активи и/или Пасиви по отсрочени данъци, те следва да се начислят.

Данъка от печалбата, определен върху намаляемите временни разлики се признава като Актив по отсрочени данъци и с него се увеличава Счетоводната печалба.

счетоводна операция:	433	Активи и Пасиви по Отсрочени данъци	вид документ:	800	Счетоводна справка	
ДЕБИТ			КРЕДИТ			
с-ка	наименование		сума	с-ка	наименование	сума
494	Разчети по отсрочени данъци			123	Печалби и Загуби от текущата година	
ОБЩО				ОБЩО		

Данъка от печалбата, определен върху облагаемите временни разлики се признава като Пасив по отсрочени данъци, с който се намалява Счетоводната печалба.

стопанска операция:	433	Активи и Пасиви по Отсрочени данъци	вид документ:	800	Счетоводна справка
ДЕБИТ			КРЕДИТ		
с-ка	наименование	сума	с-ка	наименование	сума
123	Печалби и Загуби от текущата година		494	Разчети по отсрочени данъци	
ОБЩО			ОБЩО		

Активите и Пасивите по отсрочени данъци се представят компенсирани.

Превишението на Активите над Пасивите по отсрочени данъци се представят отделно от останалите активи и пасиви, като се посочват в Раздел Б, гр.IV „Отсрочени Данъци” на Актива на Счетоводния баланс.

Превишението на Пасивите над Активите по отсрочени данъци се представя в Раздел Б Провизии и сходни задължения, ред 2 Провизии за данъци.

! При изготвяне на Консолидирани финансови отчети не се допуска компенсирани представяне на Активите и Пасивите по отсрочени данъци.

Активите и Пасивите по отсрочени данъци в Отчета за Приходи и разходи се включват в ред „Разходи за данъци от Печалбата”, който включва Текущата печалба и Активите и Пасивите по отсрочени данъци.

Сериозно внимание трябва да се обърне на приспадане на загубите, които могат да бъдат Счетоводни и Данъчни, за Данъчни цели могат да се приспада само Данъчната загуба, която може да се провери и да се проследи приспадането ѝ от Справка - Пренасяне на Данъчни загуби от Годишната Данъчна Декларация за предходната година, както и от Годишните данъчни декларации за предходните години, включени в тази справка.

След като е формиран данъчният финансов резултат се начислява дължимия корпоративен данък. Изчислява се по данъчната ставка (за 2010г. е 10%). Виж статия 9 от 2. Осчетоводяване на Годишно Счетоводно Приключване. В примера данъчният финансов резултат е Данъчна печалба 271 286,67лв. и дължимия корпоративен данък е 27 128,67лв.

Ако дружеството е внасяло авансови вноски за корпоративен данък през изминалата година се приспадат от дължимия окончателен корпоративен данък.

След начисляване на дължимия корпоративен данък се разпечатват и последните Синтетична и Аналитична Оборотна ведомост в един екземпляр и се надписват „Оборотна ведомост след приключване и след данък”, подписва се от съставителя. Тази последна Оборотна ведомост ще се използва за изготвянето на останалите отчети.

След като се начисли данъка се попълва и останалата част от Годишната Данъчна Декларация, ако необходимо и приложенията към нея и се преминава към довършване на Отчета за Приходи и Разходи. Ако дружеството е приключило на Данъчна печалба, тогава вече начисления дължим корпоративен данък се вписва в ред Разходи за Данъци от Печалбата – 27 128,67лв., а под него на ред Печалба се вписва разликата от Счетоводната печалба и начисления данък – 240 032,00лв. Счетоводната загуба се вписва в колоната Приход от Отчета за приходи и разходи.

Възможно е дружеството да е на Счетоводна Загуба, но на Данъчна Печалба, тогава в Разходната част се вписва дължимия корпоративен данък, а Счетоводната Загуба се отразява в Приходната част.

Съставяне на Баланс

Балансът представя състоянието на активите и пасивите на предприятието към определен момент.

Данните за изготвяне на Баланса се вземат от Оборотната ведомост след приключване и след данък.

БЕТА ЕООД

ОБОРОТНА ВЕДОМОСТ (след приключване и след данък)

за периода от: 01.01.2010 до: 31.12.2010

сметка	наименование	НАЧАЛНО САЛДО		ОБОРОТИ		КРАЙНО САЛДО	
		Дебит	Кредит	Дебит	Кредит	Дебит	Кредит
(п)101	Основен капитал	0.00	800 000.00	0.00	20 000.00	0.00	820 000.00
(п)111	Общи резерви	0.00	0.00	0.00	28 000.00	0.00	28 000.00
(п)122	Неразпределена печалба от мин. год	0.00	130 489.75	88 000.00	0.00	0.00	42 489.75
(а/п)123	Печалби и загуби от текущата год.	0.00	0.00	32 632.97	272 664.97	0.00	240 032.00
(п)1591	Други задължения – лизинг. догов.	0.00	0.00	7 084.00	30 000.00	0.00	22 916.00
(а)201	Земи, гори и трайни насаждения	0.00	0.00	28 000.00	10 000.00	18 000.00	0.00
(а)204	Машини, съоръжения и оборудване	268 000.00	0.00	38 000.00	42 000.00	264 000.00	0.00
(а)206	Транспортни средства	0.00	0.00	25 000.00	0.00	25 000.00	0.00
(а)221	Дългосрочни инв. в дъщ.предпр.	350 000.00	0.00	0.00	0.00	350 000.00	0.00
(кор)2414	Амортизации МСО	0.00	20 100.00	6 300.00	21 050.00	0.00	34 850.00
(кор)2416	Амортизация на трансп. средства	0.00	0.00	0.00	1 041.66	0.00	1 041.66
(а)3021	Материал - кожа	25 000.00	0.00	9 000.00	31 550.00	2 450.00	0.00
(а)3022	Материал подметки	5 000.00	0.00	2 000.00	5 950.00	1 050.00	0.00
(а)3023	Материал стелки	4 000.00	0.00	2 000.00	5 760.00	240.00	0.00
(а)3024	Материал връзки	500.00	0.00	1 020.00	1 370.00	150.00	0.00
(а)3025	Материал лепила	300.00	0.00	610.00	830.00	80.00	0.00

(a)3026	Материал кутии	100.00	0.00	250.00	336.00	14.00	0.00
(a)3031	Продукт обувки кларк	1 000.00	0.00	48 000.00	48 000.00	1 000.00	0.00
(a)3032	Продукт обувки спарк	1 000.00	0.00	48 000.00	43 980.00	5 020.00	0.00
(a)3041	Стока обувки торк	5 000.00	0.00	32 000.00	36 100.00	900.00	0.00
(a)3042	Стока обувки борг	7 000.00	0.00	23 000.00	30 000.00	0.00	0.00
(п)4011	Доставчици в лева	0.00	261 272.80	184 308.40	130 018.80	0.00	206 983.20
(п)4012	Доставчици във валута	0.00	9 000.00	63 424.53	59 355.57	0.00	4 931.04
(a)4111	Клиенти в лева	3 600.00	0.00	493 400.00	346 400.00	150 600.00	0.00
(a)4112	Клиенти във валута	12 000.00	0.00	42 000.00	37 000.00	17 000.00	0.00
(п)4121	Клиенти по аванси в лева	0.00	0.00	20 000.00	20 000.00	0.00	0.00
(п)4211	Задължения към персонала по ТД	0.00	3 243.50	13 846.23	14 400.00	0.00	3 797.27
(п)4212	Задължения към персонала по ДУК	0.00	1 582.20	6 000.00	6 000.00	0.00	1 582.20
(п)4213	Задължения към персонала по ГД	0.00	855.47	3 000.00	3 000.00	0.00	855.47
(a/п)422	Подотчетни лица	100.00	0.00	285.35	285.35	100.00	0.00
(п)425	Задължения за съучастия	0.00	0.00	1 000.00	40 000.00	0.00	39 000.00
(a)426	Вземания по записани дял. вноски	0.00	0.00	50 000.00	50 000.00	0.00	0.00
(п)452	Разчети за данък върху печалбата	0.00	0.00	0.00	27 128.67	0.00	27 128.67
(a)4531	Начислен данък за покупките	0.00	0.00	83 034.80	83 034.80	0.00	0.00
(п)4532	Начислен данък за продажбите	0.00	0.00	83 640.00	83 640.00	0.00	0.00
(a)4538	Данък за възстановяване	0.00	0.00	56 640.00	56 640.00	0.00	0.00
(п)4539	Данък за внасяне	0.00	0.00	56 640.00	57 247.60	0.00	607.60
(п)454	Разчети за данък върху ДФЛ	0.00	603.48	603.48	1 819.23	0.00	1 819.23
(a/п)457	Разчети с митници	0.00	0.00	38 400.00	38 400.00	0.00	0.00
(п)459	Други разч. с бюджета и ведомства	0.00	0.00	1 415.00	1 821.00	0.00	406.00
(п)4611	Разчети за ЗСО по ТД	0.00	881.50	2 945.50	3 096.00	0.00	1 032.00
(п)4612	Разчети за ЗСО по ДУК	0.00	428.00	1 284.00	1 284.00	0.00	428.00
(п)4613	Разчети за ЗСО по ГД	0.00	120.00	360.00	360.00	0.00	120.00
(п)4614	Разчети за ЗСО на собственици	0.00	81.90	245.70	245.70	0.00	81.90
(п)4631	Разчети за ЗО по ТД	0.00	328.00	1 096.00	1 152.00	0.00	384.00
(п)4632	Разчети за ЗО по ДУК	0.00	160.00	480.00	480.00	0.00	160.00
(п)4633	Разчети за ЗО по ГД	0.00	60.00	180.00	180.00	0.00	60.00
(п)4634	Разчети за ЗО за собствениците	0.00	33.60	100.80	100.80	0.00	33.60
(a/п)493	Разчети със собственици	0.00	0.00	346.50	347.30	0.00	0.80
(п)499	Други кредитори	53 600.00	0.00	-53 600.00	0.00	0.00	0.00
(a)5011	Каса левове	25 000.00	0.00	155 147.30	19 328.00	160 819.30	0.00
(a)5021	Каса евро	5 000.00	0.00	0.00	205.35	4 794.65	0.00
(a)5022	Каса долари	6 000.00	0.00	0.00	0.00	6 000.00	0.00
(a)5031	РС в лева	250 000.00	0.00	271 557.00	254 876.73	266 680.27	0.00
(a)5041	РС в евро	100 000.00	0.00	53 015.00	39 107.00	113 908.00	0.00
(a)5042	РС в долари	74 200.00	0.00	37 005.00	54 959.89	56 245.11	0.00
(a)601	Разходи за материали	0.00	0.00	45 880.00	45 880.00	0.00	0.00
(a)602	Разходи за външни услуги	0.00	0.00	23 590.00	23 590.00	0.00	0.00
(a)603	Разходи за амортизация	0.00	0.00	22 091.66	22 091.66	0.00	0.00
(a)604	Разходи за заплати	0.00	0.00	20 400.00	20 400.00	0.00	0.00
(a)605	Разходи за осигуровки и надбавки	0.00	0.00	3 851.85	3 851.85	0.00	0.00
(a)606	Разходи за данъци	0.00	0.00	1 671.00	1 671.00	0.00	0.00
(a)609	Други разходи	0.00	0.00	4 203.75	4 203.75	0.00	0.00
(a)611	Разходи за основна дейност - НП	32 840.20	0.00	91 257.26	96 000.00	28 097.46	0.00
(a)621	Разходи за лихви	0.00	0.00	208.40	208.40	0.00	0.00
(a)624	Разходи по валутни операции	0.00	0.00	5 028.90	5 028.90	0.00	0.00
(a)629	Други финансови разходи	0.00	0.00	267.00	267.00	0.00	0.00
(a)651	Нефин. разх. за бѐд. периоди	0.00	0.00	1 800.00	0.00	1 800.00	0.00
(a)652	Финансови разх. за бѐд. периоди	0.00	0.00	5 000.00	208.40	4 791.60	0.00
(п)7011	Прих. от продаж. на продукт кларк	0.00	0.00	94 500.00	94 500.00	0.00	0.00
(п)7012	Прих. от продаж. на продукт спарк	0.00	0.00	83 500.00	83 500.00	0.00	0.00
(п)7021	Приходи от продаж. на стоки торк	0.00	0.00	113 000.00	113 000.00	0.00	0.00
(п)7022	Приходи от продаж. на стоки борг	0.00	0.00	88 500.00	88 500.00	0.00	0.00
(п)703	Приходи от продажби на услуги	0.00	0.00	15 500.00	15 500.00	0.00	0.00
(п)704	Приходи от наем	0.00	0.00	1 500.00	1 500.00	0.00	0.00
(п)705	Приходи от финансираня	0.00	0.00	60 000.00	60 000.00	0.00	0.00

(п)709	Приходи от други продажби	0.00	0.00	30.00	30.00	0.00	0.00
(п)721	Приходи от лихви	0.00	0.00	27.00	27.00	0.00	0.00
(п)722	Приходи от дялово участие	0.00	0.00	50 000.00	50 000.00	0.00	0.00
(п)724	Приходи от валутни операции	0.00	0.00	118.97	118.97	0.00	0.00
(а)991	Чужди активи	0.00	0.00	20 000.00	0.00	20 000.00	0.00
(п)999	Други задължения	0.00	0.00	0.00	20 000.00	0.00	20 000.00
СУМИ		1 229 240.20	1 229 240.20	2 810 623.35	2 810 623.35	1 498 740.39	1 498 740.39

При изготвяне на Отчета за Приходи и Разходи се включват всички приходни и разходни сметки от Оборотната ведомост – маркирани в синьо.

При изготвяне на Счетоводния Баланс се вземат салдата на всички останали сметки, маркирани в жълто.

Сметките за отчитане на амортизации от група 241 са корективни и с тях се намалява стойността на активите от група 20, показвана в Раздел Б Нетекущи активи на Счетоводния Баланс. Например Крайното дебитно салдо по сметка 204 Машини, Съоръжения и Оборудване 264 000,00 се намалява с Крайното кредитно салдо по сметка 2414 Амортизация на МСО – 34 850,00 и в Раздел Б, гр. II ДМА, ред 2 Машини, производствено оборудване и апаратура се отразява разликата 229 150,00лв. – това е балансовата стойност на Машините, съоръженията и оборудването.

Немаркираните сметки 991 и 999 са задбалансови, те не се включват в Баланса, но се отразяват в Приложенията към ГФО.

! Не може да има сметка от Оборотната ведомост, която да не намери отражение в нито един от тези два отчета.

Има сметки, които намират отражение и в двата отчета, но с различни техни данни. Например крайното дебитно салдо на сметка 611 Разходи за основна дейност – Незавършено производство се показва в Счетоводния Баланс в Раздел В Текущи активи, група I Материални Запаси, ред 2 незавършено производство, а намалението на запасите от незавършено производство 4 742,74лв., което се изчислява като разлика между Началното дебитно салдо 32 840,20лв. и Крайното дебитно салдо 28 097,46 се отразява в Отчета за Приходите и Разходите в Раздел А, ред 1 Намаление на запасите от продукцията и незавършено производство.

При изготвяне на Отчета за Приходи и Разходи участват също така и кореспонденции на сметки, например за показване на сумата от раздел А Разходи, т. 5 Други разходи, ред а) Балансова стойност на продадени активи – 203 580,00лв. е кореспонденцията по дебита на сметки от група 70. с кредитирането на сметки от група 20 и 30 – тази кореспонденция може да се проследи от Главната книга.

За по-подробна, ясна и точна представа за отразяването на всяка една сметка и съдържанието на всяка една клетка от отчетите виж Отчетни форми по НСС с формули

Текущата Печалба или Загуба – 240 032,00лв. отразена в Пасива на Баланса, раздел А, група VI е Печалба – ред 13 от разходната част или Загуба – ред 11 от приходната част, която е отразена в Отчета за Приходи и Разходи и Кредитното или Дебитно салдо по сметка 123 Печалби и загуби от текущата година.

Ако има суми по статиите във финансовия отчет, които са отрицателни величини, се посочват в скоби. Когато финансовия резултат е Загуба, тя се посочва в Пасива на Баланса, раздел А, група VI в скоби.

Общата сума на Актива трябва да е равна на общата сума на пасива.

Съставяне на Отчет за Паричните Потоци

Отчетът за паричните потоци представя информация за паричните постъпления и плащания за определен период от време, началното и крайното салдо на паричните средства за този период от време. Тази информация дава база за оценка на способността на предприятието да генерира пари и парични еквиваленти, както и на потребностите на предприятието да оползотвори тези парични потоци.

Паричните средства са краткосрочни финансови активи под формата на парични наличности и/или парични еквиваленти.

Парични наличности са налични в брой пари и безсрочни депозити.

Парични еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни вложения, които лесно могат да се обърнат в съответни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

В зависимост от прилаганите стандарти и Индивидуалната счетоводна политика Отчета за Паричните Потоци може да се изготви по прекия или по косвения метод. Обичайно се използва прекия метод за изготвяне на отчета.

За изготвяне на Отчета за Паричните Потоци по прекия метод задължително е необходима Главна книга за отчетания период, от която се вземат стойностите на различните кореспонденции на сметките отчитащи Паричните средства.

При изготвяне на отчета за Паричните потоци много точно трябва да се дефинират дейностите на дружеството. Определят се Основната дейност, Инвестиционна дейност и Финансова дейност. Това е важно, тъй като за едно дружество, което произвежда обувки закупуването на краткосрочни финансови активи - акции е инвестиционна дейност, то за финансовия посредник, това е основна дейност.

Нека да разгледаме сумите, включени в оборотите на сметка 5031 Разплащателна сметка в лева:

ДЕБИТ		5031				КРЕДИТ	
250 000.00		начално салдо				0.00	
Д ^T 5031	271 557.00	К ^T 4111	191 600.00	Д ^T 4011	174 710.40	К ^T 5031	254 876.73
		К ^T 426	50 000.00	Д ^T 4211	10 838.04		
		К ^T 5041	15 000.00	Д ^T 4212	4 922.40		

		К^T 5042	14 950.00	Д^T 4213	2 566.41		
		К^T 721	7.00	Д^T 454	603.48		
				Д^T 459	1 415.00		
				Д^T 4611	2 945.50		
				Д^T 4612	1 284.00		
				Д^T 4613	360.00		
				Д^T 4614	245.70		
				Д^T 4631	1 096.00		
				Д^T 4632	480.00		
				Д^T 4633	180.00		
				Д^T 4634	100.80		
				Д^T 5041	32 000.00		
				Д^T 5042	20 950.00		
				Д^T 624	67.00		
				Д^T 629	112.00		
		сума оборот:	271 557.00	сума оборот:	254 876.73		
266 680.27				крайно салдо			0.00

Раздел А Парични потоци от основната дейност:

На ред 1 Парични потоци, свързани с търговски контрагенти ще се включат следните суми, в Постъпления К^T 4111 за 191 600,00лв, а в Плащания Д^T 4011 за 174 710,40лв.

На ред 3 Парични постъпления, свързани с трудови възнаграждения в Плащания ще се включат Д^T 4211, Д^T 4212, Д^T 4213, Д^T 454, Д^T 4611, Д^T 4612, Д^T 4613, Д^T 4614, Д^T 4631, Д^T 4632, Д^T 4633, Д^T 4634 общо за 25 622,33лв.

На ред 5 Парични потоци от положителни и отрицателни валутни курсови разлики в Плащания ще се включи Д^T 624 за 67,00лв.

На ред Други парични потоци от основната дейност в Плащания ще се включат Д^T 459 и Д^T 629 общо за 1482,00лв.

Раздел Б Парични потоци от инвестиционната дейност:

На ред 3. Парични потоци, свързани лихви, комисионни, дивиденди и други подобни ще се включат в Постъпления К^T 426 и К^T 721 общо за 50 007,00лв.

Сумите в Отчета за паричните потоци като парични средства в началото и в края на периода, трябва да отговарят на сумите посочени като Парични средства към края на предходния период и Парични средства към края на отчетния период в Счетоводния баланс. Например в Отчета за Паричните потоци, сумата от ред Д Парични средства в началото на периода 460 200,00лв е равна на сумата от Актива на Счетоводния баланс в Раздел В, група IV Парични средства за предходната 2009г. и сумата от ред Е Парични средства в края на периода в Отчета за Паричните потоци 608 447,33лв. е равна на сумата от Актива на Счетоводния баланс в Раздел В, група IV Парични средства за текущата 2010г.

Сумата от Нетните потоци от трите дейности (98 220,33+50 027,00+0,00=148 247,33), трябва да е равна на разликата между Паричните средства в края на периода и Паричните средства в началото на периода (608 447,33-460 200,00=148 247,33)

Съставяне на Отчет за Собствения Капитал

Отчета за Собствения Капитал отразява промените в капитала, в резултат на операции със собствениците - увеличение на капитала, разпределение на дивиденди и други, а и общата сума на Печалбите и Загубите през този период, независимо дали те са признати в Отчета за Приходите и Разходите или са отнесени директно в Собствения капитал, формирани резерви (законови и други).

За изготвяне на Отчета за Собствения Капитал са необходими Оборотна ведомост – за да се видят началните и крайните салда по сметките, както и Главна книга, за да се проследи движението по сметките.

!Сумите от ред 1 Салдо в началото на отчетния период в Отчета за Собствения Капитал, трябва да съответстват на Сумите от последния ред 13 Собствен капитал към края на отчетния период на отчета за предходната година, по отделни пера и общо.(Записан капитал 800 000,00 , Текуща Печалба/Загуба 130 489,75 и Общо собствен капитал 930 789,75). Тази сума е равна и на Раздел А Собствен капитал от Счетоводния баланс за предходната 2009г. 930 789,75лв

! Перата от ред 13 Собствен капитал към края на отчетния период от Отчета за Собствения Капитал, трябва да са равни на групите и перата от раздел А Собствен капитал в пасива на Счетоводния баланс за текущата година. (Записан капитал 820 000.00, Законови резерви 28 000.00, Неразпределена печалба 42 489,75лв, Текуща Печалба/Загуба 240 032,00 и Общо Собствен капитал 1 130,521,75)

! Разпределянето на печалбата от минали години 130 489,75лв се вижда на на ред 7. Увеличен е Записания капитал с 20 000,00, заделени за Законови резерви 28 000,00лв и разпределени за дивиденди 40 000,00, останалата част от неразпределената печалба 42 489,75, трябва да съответства на крайното кредитно салдо на сметка 122 Неразпределената печалба от минали години.

! В Отчета за Собствения капитал, сумата на ред 6 Финансов резултат за текущия период Текуща Печалба/Загуба 240 032,00 е равна на сумата от Пасива на Счетоводния баланс, Раздел А Собствен капитал, група IV. Текуща печалба(Загуба) 240 032,00 и на ред 13 Печалба 240 032,00 от разходната част на Отчета за Приходи и Разходи.

Съставяне на Справка за Нетекущите (Дълготрайните) Активи

Тази справка е неразделна част от Годишния Финансов Отчет съгласно СС 1. За изготвянето ѝ са необходими, оборотна ведомост, за да се видят отчетните стойности на активите в началото и в края на периода, както и на постъпили и излезли през периода активи, Амортизационен план или справка за амортизациите на активи – в началото на периода, начислени и отписани през периода, справка за направени последващи оценки в увеличение и/или намаление през годината и ако има такива към началото на отчетния период.

Структурата на тази справка следва структурата на раздел Б Нетекущи активи от актива на Счетоводния баланс.

Балансовата стойност в края на периода на групите активи 621хил.лв. , трябва да съответства на сумите по пера от раздел Б Нетекущи активи на Счетоводния баланс 621хил.лв..

Виж Отчетни форми НСС с формули.

Пояснителни Приложения

Пояснителните приложения към финансовите отчети трябва да:

(а) представят информация за базата, на която са изготвени финансовите отчети и специфичните счетоводни политики;

(б) оповестяват информацията, която не е представена в баланса, отчета за приходи и разходи, отчета за собствения капитал или в отчета за паричните потоци; и

(в) предоставят допълнителна информация, която не е представена в самия баланс, отчета за доходите, отчета за промените в собствения капитал или в отчета за паричните потоци, но е важна за разбирането на всеки от тях.

Пояснителните приложения към финансовите отчети, доколкото е практически уместно, трябва да бъдат представени по систематичен начин. За всяка позиция в баланса, отчета за приходите и разходите, отчета за собствения капитал и отчета за паричните потоци трябва да има препратка към съответната информация, представена в пояснителните приложения.

Доклад за Дейността

Докладът за дейността съдържа най-малко следната информация:

1. преглед, който представя вярно и честно развитието и резултатите от дейността на предприятието, както и неговото състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправено;

2. всички важни събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишният финансов отчет;

3. вероятното бъдещо развитие на предприятието;

4. действията в областта на научноизследователската и развойната дейност;

5. информацията, изисквана по реда на чл. 187д и 247 от Търговския закон;

6. наличието на клонове на предприятието;

7. използваните от предприятието финансови инструменти, а когато е съществено за оценяване на активите, пасивите, финансовото състояние и финансовия резултат, се оповестяват:

(а) целите и политиката на предприятието по управление на финансовия риск, включително политиката му на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането, и

(б) експозицията на предприятието по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток.

Годишен Отчет за Дейността към НСИ

Този отчет се изготвя по модел и форма, зададени от Националния Статистически Институт. В зависимост от дейността и отрасъла на дружеството може да съдържа различни на брой и вид справки, като най-често Годишния отчет за дейността към НСИ съдържа Справка за предприятието, Счетоводен Баланс, Отчет за Приходи и Разходи, Отчет за Паричните потоци по прекия метод, Отчет за Собствения капитал, Справка за нетекущи (дълготрайните) активи, Справка за вземанията и задълженията, разпределени по институционални сектори, Справка за приходите и разходите от лихви, Справка за притежаваните ценни книжа и финансови деривати, Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд, Справка за разходите за придобиване на ДМА, Справка за чуждестранните преки инвестиции, Справка за продажбите и търговските обекти, Отчет за наличностите, постъпленията и разходите на суровини, Отчет за разходите на горива и енергия, Справка за научноизследователската и развойна дейност и Справка за производството и продажбите на промишлени продукти.

Консолидирани Финансови Отчети

Най-общо казано консолидиран отчет се налага да се изготвя, когато едно предприятие (компания-майка) притежава друго или други предприятия (дъщерни предприятия) и осъществява контрол върху тях. В тези случаи всички предприятия формират група. За целите на мениджмънта и управлението е важно да се видят общите (консолидирани) информация за финансовото състояние, резултатите от дейността и паричните потоци, така че все едно всички предприятия в групата са едно.

Консолидираният финансов отчет се изготвя задължително, само ако предприятието отговаря на критериите за задължителна консолидация съгласно чл. 37 от Закона за счетоводството. Всяко предприятие може по своя преценка да изготвя консолидирани финансови отчети за вътрешно ползване.

Съставните части на консолидирания финансов отчет са:

(а) консолидиран счетоводен баланс;

- (б) консолидиран отчет за приходите и разходите;
- (в) консолидиран отчет за собствения капитал;
- (г) консолидиран отчет за паричните потоци;
- (д) приложение.
- (е) консолидиран доклад за дейността (ако е задължителен за предприятието съгласно ЗС).

Консолидираният финансов отчет се съставя към същата дата, към която е съставен индивидуалният финансов отчет на предприятието майка.

Консолидираните финансови отчети се изготвят при прилагане на еднаква счетоводна политика за сходни сделки и други събития при сходни обстоятелства.

При изготвянето на консолидираните финансови отчети, предприятието обединява финансовите отчети на компанията-майка и нейните дъщерни предприятия „ред по ред“, като събира сходни позиции по активи, пасиви, собствен капитал, приходи и разходи. За да могат консолидираните финансови отчети да представят финансова информация за групата така, сякаш тя е за едно стопанско предприятие, се предприемат следните стъпки:

(а) елиминира се балансовата сума на инвестицията на компанията-майка във всички дъщерни предприятия и дела на компанията-майка в собствения капитал на всички дъщерни предприятия;

(б) идентифицират се неконтролиращите участия в печалбата или загубата на консолидираните дъщерни предприятия за отчетния период; и

(в) неконтролиращите участия в нетните активи на консолидираните дъщерни дружества се идентифицират отделно от собствения капитал на акционерите на компанията-майка в тях.

Вътрешногруповите салда, сделки, приходи и разходи се елиминират изцяло.

Вътрешногруповите салда и сделки, включително приходи, разходи и дивиденди се елиминират изцяло. Печалбите и загубите, възникващи по вътрешногрупови сделки, които са признати в активите, като например материални запаси и дълготрайни активи, се елиминират изцяло.

Заклучителни Изисквания

Всички отчети за Годишния Финансов Отчет се изготвят първоначално в лева, разпечатват се в два екземпляра и се подписват от съставителя и от управителя и се поставя печат на дружеството.

Отчетите от Годишния Финансов Отчет се изготвят в хиляди лева, като при закръгляването може да се допуснат минимални разлики, като се съобразява да не се изкривяват съществено данните от отчета, както и да е на лице елементарно математическо равенство. Стойностите за предходна година не се променят, освен ако не е правена корекция на счетоводна грешка.

Отчетите от Годишния Финансов Отчет в хиляди лева се изготвят в 4 екземпляра, които се подписват от съставителя и от управителя и се поставя печат на дружеството. Ако дружеството подлежи на независим финансов одит, за заверка от одитор се предават вече подписаните отчети.